

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2017/1 BSF 72 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk undervisning i digital adfærd og etik i folkeskolerne og på ungdomsuddannelserne

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 9. februar 2018 af Carolina Magdalena Maier (ALT),
Josephine Fock (ALT) og René Gade (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning

om obligatorisk undervisning i digital adfærd og etik i folkeskolerne og på
ungdomsuddannelserne

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte de nødvendige forslag, der gør det obligatorisk at gennemføre undervisningsforløb i digital etik og adfærd, herunder deling af krænkende materiale, i folkeskolens udskoling og på alle ungdomsuddannelser.

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er en opdateret og revideret genfremsættelse af beslutningsforslag B 23, folketingsåret 2016-17. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2016-17, sektion A, B 23 som fremsat, side 1, og sektion F, møde 35, kl. 14.52.

I kølvandet på en opsigtsvækkende sag i januar 2018, hvor over 1.000 unge er sigtet for deling af seksuelt krænkende video- og billedmateriale, anbefaler flere organisationer, herunder Sex og Samfund, at det gøres obligatorisk at undervise unge mennesker i god digital opførsel på nettet og i lovgivningen på området for deling af krænkende materiale. Alternativet bakker op om denne anbefaling og foreslår med dette beslutningsforslag, at det indskrives i henholdsvis folkeskoleloven og lovgivningen vedrørende alle ungdomsuddannelser, at undervisningsforløb i digital etik og adfærd gøres obligatorisk i folkeskolens udskoling og på ungdomsuddannelserne.

En undersøgelse fra YouGov foretaget for Danmarks Radio (DR) fra august 2016 viser, at 4 ud af 10 unge mellem 15 og 30 år har sendt eller delt et nøgenbillede af sig selv, mens mere end halvdelen har modtaget et nøgenbillede af en anden person. Hver tiende af dem, der havde modtaget et nøgenbillede, har delt det, og 22 pct. svarer, at de ikke ville have noget problem med at videresende et nøgenbillede af en person, de ikke kender personligt (»Unge deler nøgenbilleder som aldrig før«, dr.dk, den 29. august 2016).

Det er meget alvorlige tal, og selv om mange ungdomsuddannelser på egen hånd sørger for at undervise eleverne i digital etik og krænkende adfærd, mener Alternativet, at det er helt nødvendigt at lovsikre, at alle danske unge i folkeskolens udskoling og på ungdomsuddannelserne undervises i, hvordan man behandler intimt materiale, man får tilsendt hvordan man respekterer hinandens grænser, hvordan det føles og opleves, når ens grænser bliver overtrådt, og ikke mindst, hvad lovgivningen på området foreskriver, herunder hvad der er strafbart.

Sagen fra januar 2018, hvor over 1.000 unge mennesker er blevet tiltalt, har nemlig vist, at mange unge ikke kender lovgivningen, og at mange unge ikke forstår alvoren af den krænkelse, det indebærer at dele et nøgenbillede eller en nøgenvideo af en anden person uden samtykke. En del af de unge tiltalte har udvist uforståenhed over for tiltalen, og Alternativet finder det bekymrende, at der ikke er en større forståelse og respekt for, hvordan det føles for den krænkede at få delt intime billeder mod sin vilje.

Der er derfor behov for, at undervisning i digital etik og adfærd, deling af krænkende materiale og manglende samtykke ikke blot er en mulighed, som skoler og ungdomsuddannelser kan benytte sig af, men derimod bliver et obligatorisk element af undervisningen.

De sociale medier har med internettets udvikling skabt en platform for unges sociale interaktion såvel som opbygning af identitet og udvikling. De sociale medier udgør en ramme og et socialt vindue, hvor grænsen mellem offentligt og privat udviskes, og det giver en udfordring, når unges seksualitet samtidig udvikles. De seneste års sager om ufrivillig deling af krænkende materiale og andre sager om offentliggørelse af pornografiske optagelser uden samtykke viser, at den etiske dialog og afstemningen med hinanden halter efter den teknologiske udvikling. Flere forskere peger på, at det er afgørende at starte denne dialog på skolerne, jf. »Sociale medier har overhalet unges etik«, Kristeligt Dagblad, den 1. april 2016, og »Ekspert: Unges seksualitet er blevet digital«, Politiken, den 28. august 2016.

Alternativet forholder sig fleksibelt til, hvilket materiale der skal benyttes, da en række aktører har udviklet udmærket undervisningsmateriale. Det gælder f.eks. EMU – Danmarks Læringsportal, Red Barnet, Sex og Samfund og Undervisningsministeriet. Det bør være op til den enkelte skole eller ungdomsuddannelse at beslutte, hvilket materiale der benyttes til undervisningen. Samtidig opfordrer Alternativet til, at fagpersoner bør uddannes (både som en del af grunduddannelsen og via efter- og videreuddannelse) til at rådgive og vejlede og til at tage hånd om negative kulturer.

Skriftlig fremsættelse

Carolina Magdalena Maier (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk undervisning i digital adfærd og etik i folkeskolerne og på ungdomsuddannelserne.

(Beslutningsforslag nr. B 72)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.